

Desinformazioaren jokia



DIANA FRANCO

Askotan pentsatzen dut informazio larregi jasotzen dugula, eta, zeinen ondo bizi den ezjakintasunean. Hainbeste informazioekin, pertsona xumeok botere ezberdinen helburuak eta horiei loturiko jokabideak ulertzeko ditugun aukerak inoiz ez bezalakoak direla dirudi. Baina ez da musu-truk, informazio guzti horrek lasai bizi nahi ditugun bizitzetan eragina duelako eta jasotzen dugun informazioari modu kritikoagoan begiratu behar diogulako. Zentzu horretan, Tactical Tech irabazi asmorik gabeko erakundeak, eremu digitalean egiten dugun erabileran laguntzeko hezkuntza material interesgarri bat argitaratu du, batez ere kazetarietara zuzenduta, eremu digitalean funtzionatzen duten desinformazio sareek gure munduari forma emateko duten ahalmena ulertzeko. Materialaren izenburua: “Zelan hauteman lineal dauden desinformazio sareak”.

Gidaren autoreak, Nicola Brunok, honako lau pauso gomendatzen ditu desinformazioaren haritik tiratzeko: Lehena: webguneak desinformazioa zabaltzen al duen aztertu (desinformatzen duten webguneetan egon daitezkeen datuak kontrastatzeko baliabideak partekatzen ditu). Bigarrena: webgunearen atzean nor dagoen begiratu. Hirugarrena: dirua jarraitu (kasu honetan, webguneak erabiltzen dituen publizitate finantzaketa moduak aztertzea proposatzen du, adibidez, publizitate ID-ekin lotzen diren webguneak begiratu). Laugarrena eta azkena, webgune horretan dagoen edukia sare sozialetan zelan zabaltzen den ikusi, sare sozialak baitira eremu digitalean pertsona nitxo ezberdinetara heltzeko bide eraginkorrena, eta desinformazioa hedatzeko aukera ugari ematen dute.

Benetan lan neketsua iruditzen zait, kazetarietara eta batzuetan herritarrok egin behar dugun lana maremagnum honetan desinformazioaren jokoan ez erortzeko. ●

Aukeratu gabeko bakardadea prebenitzeko proiektua

OLAIA L. GARAIALDE

Sakanako pertsona zaharrei babesa emateko proiektu pilotua da Teknoadineko Landab. Bizilagunen parte-hartzea “funtsezkoa” dela nabarmendu du Nafarroako Gobernuak.

Aukeratu gabeko bakardadea da pertsona batek behar adina interakzio sozial ez dituenean, horrela nahiko lukeenean, edo interakzio horiek ez direnean behar bezain kalitatezkoak edo bere behar eta itxaropen sozialen araberakoak; sentimendu subjektiboa da. Adin guztietako jendeari eragiten dion arren, zenbait kolektibo zaugarriagoak dira; horien artea, zaharrak. Horregatik, komunitate zaintzaile bat bulztatu nahi du Nafarroako Gobernuak Sakanan. Helburua da landa eremuan jarduten duten gizarte zerbitzuak indartzea, “kalitatezko” arreta eman ahal izateko bailarako pertsona zaharrei.

2023ko apirilean jarri zuten martxan Teknoadineko Landab proiektu pilotua, eta zaintza komunitarioan oinarritzen da. Lehenengo fasean diagnostikoan eta sentsibilizazioan jarri dute arreta. Horretarako, bakarrik bizi diren inguruko pertsona zaharren nahiak eta beharrak bildu dituzte.

Horrez gain, proiektuan parte hartzen duten hiru mankomunitateek — Altsasuko, Olartziko eta Ziordiko mankomunitatea, Etxarri-Aranatzekoa eta Irurtzunekoa — hitzarmen bat sinatu dute horien arteko harremana arautzeko. Hori dela eta, lantalde motor bat sortu dute mankomunitate bakoitzean: helburua da ekintza komunitarioen jarraipena egitea eta baliozkotzea. Man-

komunitateko, osasun arloko eta gizarte zerbitzuetako langileek osatzen dute taldea. Erakundeetako langileen inplikazioaz aparte, herritarrengana ere jo dute, eta bailaran erreferenteak diren pertsonak identifikatu dituzte formazioa eskaintzeko eta elkarrekin kolaboratzeko.

Nafarroako Gobernuaren arabera, lehenetsuna da Informazio Sistema Integrala (SII) antolatzea eta ezartzea mankomunitate bakoitzeko Gizarte Zerbitzuetan. Sistema horren bidez mankomunitateek zahartzaroren eta bakardade edo bazterkeria egoeran dauden pertsonen inguruko datuak lortu, eta pertsonak horiek identifikatu ditzakete. Datu horien bidez, zaugarri edo bakarrik dauden pertsona zaharrak identifikatu, eta haienagana hurbildu nahi dute euren egoera lehen pertsonan ezagutzeko eta aztertzeko zer-nolako babes soziala duten.

Horri esker, programan parte hartzen duten pertsonen noren laguntza jaso nahi duten erabakitzeko aukera izanen dute. Ez badute oinarritzko lanetan laguntzeko bizilagunak topatzen, lantalde motorra arduratuko da, eta osasun arloko, zerbitzu eta salto-kietako langileak eta bizilagunak lotuko ditu. *Auzozainak* “nahitaezkoak” direla nabarmendu dute: bakarrik bizi diren bizilagun zaharrek kontaktuan dauden boluntarioak, babesa helarazi eta pertsona horien egunero bizitzan gertatzen diren aldaketetara erne egoteko. ●

